

Lời chúc tụng xa xưa và chất phác của một gánh cải lương miền Nam Việt Nam

Nguyễn Văn Mơ

Nước Việt Nam ta gồm có ba miền: Bắc, Trung và Nam. Miền Nam giàu có hơn hai miền kia. Đồng ruộng bao la cò bay thẳng cánh, nên được gọi là vựa lúa của vùng Đông Nam Á. Còn thành phố Sài Gòn thì có một nền kinh tế phồn thịnh, nên được mệnh danh là Hòn Ngọc Viễn Đông.

Với đời sống thoải mái của người dân như thế, các gánh hát cải lương đã được các nghệ sĩ thành lập để đi trình diễn ở các thành phố hay làng mạc thôn quê khắp các tỉnh, ngõ hầu dân chúng có dịp mua vui và thưởng thức.

Trước thập niên 1940, các gánh hát này được gọi là hội ca cầm, sau này mới đổi thành ban hay đoàn cải lương như đoàn cải lương Thanh Minh Thanh Nga chẳng hạn.

Có một gánh hát tôi không còn nhớ tên, trước khi trình diễn đã ngỏ lời chúc tụng khán thính giả với nội dung tôi xin trích ra đây để quý Ái Hữu đọc cho vui trong mấy ngày Tết Giáp Thìn sắp đến (khi đọc các lời chúc tụng này, quý Ái Hữu nên đọc giọng miền Nam):

“Hội ca cầm, là (đọc nhanh và nhỏ tiếng “là”) hội ca cầm, tôi xin chúc cậu giới (với) mẹ được giàu sang, giàu sang phú quý (quý), phú quý dinh (vinh) goa (hoa), bách niên trường thọ, cho nhiều là (đọc nhanh và nhỏ tiếng “là”) nhiều con cháu, trên ô-tô dưới lại cà-nô. Đi giày da mịn (mịn), bịch (bịch) bộ răng giàng (vàng), cái miệng cô cười diêng (duyên) có (đọc to và kéo dài tiếng “có”) diêng (duyên). Người như thế, ích (ít) kể so bì, không thiếu thức gì, ấy là mới sang... mới sang!”

(Ghi chú: Tôi là người miền Trung (chánh quán tại Huế), nhưng có một thời gian phục vụ trong Nam).

Nguyễn Văn Mơ